

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

Factors Affecting Thailand University Students' Saving

วัลลพ ล้อมตะคุ¹, สิทธิชัย ลีวิวัฒน์วงศ์² และ สิริเกียรติ รัชชุตานติ³

Wanlop Lomtaku¹, Sittichai Leewiwatwong² and Sirikiat Ratchusanti³

สาขาวิชาการเงินและการลงทุน คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Finance and Investment program, School of Business and Communication Arts, University of Phayao

Email: wanlop.lo@up.ac.th

Received November 22, 2022; **Revised** December 28, 2022; **Accepted** January 6, 2023

Abstract

The purpose of this research was to study the factors that affect the saving habits of students at a Thai university. The study was quantitative research. The data were analyzed using the mean, standard deviation, and logistic regression analysis. The research findings were as follows: 1. Most of the university students who answered the questionnaire have savings. They live in the northeastern areas of Thailand, are male, study science and technology, and have an average monthly income of less than 5,000 baht. The sources of their income are their family, and their average monthly expenditure was less than 5,000 baht. 2. Most of the respondents have moderate financial knowledge and behavior and a high financial attitude. A group who had saved and those who had not were significantly different in their level of financial skills, and 3. The model of factors affecting Thai university students savings was suitable, and the accuracy of the model to predict Thai university students savings was 70.7%. There were two factors that significantly affected Thai university students' savings, which are average monthly income and financial knowledge.

Keywords: Savings; Financial literacy; Financial literacy; Financial behavior; Financial attitude

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัดส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และแบบจำลองโลจิสติกแบบสองทางเลือก ผลการศึกษา พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินออม ศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพศชาย รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า/เท่ากับ 5,000 บาท แหล่งที่มาของรายได้มาจากครอบครัว และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า/เท่ากับ 5,000 บาท 2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมทางการเงินระดับปานกลาง และมีทัศนคติทางการเงินระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออม มีระดับทักษะทางการเงินแตกต่างกัน และ 3) แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา มีความเหมาะสม โดยมีความแม่นยำในการทำนายการมีเงินออมของนักศึกษา ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 70.7 และปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน

คำสำคัญ: เงินออม; ทักษะทางการเงิน; ความรู้ทางการเงิน; พฤติกรรมทางการเงิน; ทัศนคติทางการเงิน

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายทางเศรษฐกิจและสังคมด้านต่าง ๆ อาทิ หนี้สินภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง (Bank of Thailand, 2020) การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนและภาคธุรกิจในวงกว้าง ยิ่งเน้นย้ำความสำคัญของการมีทักษะทางการเงินที่ดี อันจะเป็นภูมิคุ้มกันให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองได้ ผลการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทยตามกรอบของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2563 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 11,901 ครัวเรือน พบว่า คนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้น อยู่ที่ร้อยละ 71.0 ซึ่งสูงกว่าการสำรวจครั้งก่อนในปี 2561 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงินครั้งล่าสุดของ OECD ในปี 2563 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของทักษะทางการเงิน ทั้ง 3 ด้าน พบว่า คนไทยมีพัฒนาการของทักษะทางการเงินดีขึ้นในทุกด้าน โดยความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 62.9 ปรับตัวดีขึ้นในทุกหัวข้อ แต่ยังคงเร่งส่งเสริมหัวข้อที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ เช่น การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน และมูลค่าเงินตามเวลา ด้านพฤติกรรมทางการเงิน อยู่ที่ร้อยละ 71.1 โดยหัวข้อย่อย เรื่องการบริหารจัดการเงินเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเงินไม่พอใช้ มีคะแนนลดลง ซึ่งอาจสะท้อนผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และในส่วนของด้านทัศนคติทางการเงิน อยู่ที่ร้อยละ 82.0 (Bank of Thailand, 2020)

ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ในส่วนของพฤติกรรมการออม ยังพบอีกว่า สัดส่วนผู้มีเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 74.7 ในปี 2563 และคนส่วนใหญ่มีความตระหนักเรื่องการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และการออมเพื่อการเกษียณเพิ่มขึ้น ซึ่งวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 น่าจะเป็น

สาเหตุที่ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความจำเป็นของการเก็บสำรองเงินมากขึ้น โดยสัดส่วนคนที่ไม่ทราบสถานะเงินออมของตนเองอยู่ที่ร้อยละ 32.8 (ปรับตัวดีขึ้นจากในปี 2561) อย่างไรก็ตาม มีเพียงร้อยละ 38 ที่มีเงินสำรองอยู่ได้เกิน 3 เดือนหากต้องหยุดงานกะทันหัน แสดงให้เห็นว่ายังมีความจำเป็นต้องส่งเสริมการออมให้บรรลุเป้าหมายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่าคนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจสำคัญในการออมมาจากการมีเป้าหมายหรือแผนที่ชัดเจนที่จะต้องใช้จ่ายในอนาคต แต่มีเพียงร้อยละ 19.7 ที่จัดสรรเงินเพื่อออมก่อนนำเงินไปใช้จ่าย จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เป้าหมายการออมไม่ประสบความสำเร็จ (Bank of Thailand, 2020)

เมื่อพิจารณาระดับทักษะทางการเงินตามมิติช่วงวัย พบว่า Gen Z (ผู้ที่เกิดปี 2544 เป็นต้นไป อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี) ซึ่งได้แก่นักเรียน นักศึกษามีระดับทักษะทางการเงินค่อนข้างต่ำ โดยมีคะแนนด้านพฤติกรรม และทัศนคติทางการเงินน้อยที่สุด โดยเฉพาะด้านทัศนคติทางการเงิน มีคะแนนระดับต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่น ๆ ในทุก ๆ หัวข้อ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 80.7 โดยคนในช่วงวัยนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษา ยังไม่มีรายได้จากการทำงาน อาจมีมุมมองต่อการเงินว่าเป็นเรื่องไกลตัว อาจยังไม่มีการวางแผนทางการเงิน การออมเงิน หรือการตั้งเป้าหมายทางการเงินในระยะยาวเพื่อเป็นรากฐานที่ดีในการดำเนินชีวิตในอนาคต (Office of Insurance Commission Bank of Thailand, 2020) ทั้งนี้ งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา” ของ Inlakorn (2020) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมทัศนคติทางการเงินของนิสิตนักศึกษา เนื่องจากทัศนคติทางการเงินที่ดีส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงิน และการส่งเสริมทัศนคติควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ โดยผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หน่วยงานของรัฐ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกฝังทัศนคติทางการเงินที่ดีให้กับเยาวชนด้วย และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า หากมีการศึกษาทักษะทางการเงินของนิสิตนักศึกษาในหลาย ๆ สถาบันทั่วประเทศ จะทำให้เห็นภาพรวมของระดับทักษะทางการเงินของนิสิตนักศึกษาไทย และจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมทักษะทางการเงินของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาลงรายละเอียดในเชิงลึกมากขึ้น เกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนิสิต/นักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของปัจจัยด้านทักษะทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ว่ามีผลต่อการมีเงินออมของนิสิต/นักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด ปัจจัยใดมีผลมากน้อยแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ผลวิจัยที่ค้นพบ จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิต/นักศึกษา มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำผลการวิจัยมาวางแผน และส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะทางการเงินและมีการออมเงิน เพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงินในอนาคตของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบระดับของทักษะทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ระหว่างกลุ่มนิสิต/นักศึกษาที่มีเงินออมกับไม่มีเงินออม
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเงิน ทักษะคิดทางการเงิน ตัวแปรตาม คือ การมีหรือไม่มีเงินออม

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 88,769 ราย (Office of the Higher Education Commission, 2021) **ข้อมูล ณ 29 ตุลาคม 2564**

ขอบเขตพื้นที่การวิจัย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประเทศไทย

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ระหว่าง 1 กันยายน 2564 – 30 สิงหาคม 2565

ทบทวนวรรณกรรม

การออม

การออม เป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เมื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในเรื่องที่อยากได้หรืออยากทำ การออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสยเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์ (Office of Insurance Commission, Bank of Thailand, 2020)

สัดส่วนที่เหมาะสมในการออม โดยทั่วไปควรออมเงินประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้แต่ละเดือน อย่างไรก็ตามอัตราส่วนนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบันและแผนทางการเงินที่วางไว้ เช่น หากเรามีแผนที่จะใช้เงินก้อนใหญ่ในระยะเวลาอันใกล้ อาจจำเป็นต้องออมเงินมากกว่า 1 ใน 4 เพื่อให้เราถึงเป้าหมายทางการเงินเร็วขึ้น แต่ถ้าเรามีรายได้น้อยและหนี้สินเยอะ ก็อาจลดการออมลง เพื่อนำเงินจำนวนนี้ไปทยอยผ่อนชำระหนี้สินที่มีให้หมดก่อน แล้วค่อยออมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

วัตถุประสงค์ในการออม แบ่งได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 1) ออมเพื่อกรณีฉุกเฉิน ควรมีจำนวนเท่ากับรายจ่ายประจำ 6 เดือน
- 2) ออมเพื่อเติมฝัน เป็นการออมระยะสั้นถึงปานกลาง 1-5 ปี เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ท่องเที่ยว ซื้อของทีอยากได้ หรือบริจาคเพื่อสังคม
- 3) ออมเพื่อวัยเกษียณ เป็นการออมระยะยาวเพื่อใช้จ่ายเมื่อพ้นวัยทำงาน และมีเพียงพอสำหรับการดูแลสุขภาพทำกิจกรรมเพื่อความสุขในชีวิต และลดภาระของลูกหลาน
- 4) ออมเพื่อการลงทุน เป็นการนำเงินออมไปลงทุนให้เงินงอกเงย เช่น ซื้อพันธบัตร กองทุนรวม หุ้น ฯลฯ ซึ่งควรเลือกการลงทุนที่เหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดระดับทักษะทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) มีการให้นิยามและการวัดที่แตกต่างกันออกไป นิยามของ OECD ให้คำอธิบายว่า ทักษะทางการเงิน คือ การตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ทักษะคิดและ

พฤติกรรม ในลักษณะที่มีผลให้บุคคลเกิดการตัดสินใจทางการเงินที่ดี และในที่สุดจะช่วยส่งผลให้บุคคลมีสุขภาพทางการเงินที่ดี ขณะที่ Mahdzan, Nurul and Tabiani (2013) กล่าวถึง ทักษะทางการเงิน คือ วิธีการบริหารจัดการการเงินในเรื่องของการลงทุน การออม การวางแผนทำประกันและการทำบัญชี โดยผู้ที่มีทักษะทางการเงินที่ดี มักจะสามารถบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลได้ดี มีความรู้และความเข้าใจที่เกี่ยวกับสถาบันทางการเงิน และสามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับการเงินได้ และ Lusardi (2008) ได้กล่าวเกี่ยวกับทักษะทางการเงินว่า สามารถส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเงิน การไม่มีทักษะทางการเงินที่ดีจะทำให้ไม่มีการวางแผนเกษียณอายุ ไม่มีความรู้การลงทุนในหลักทรัพย์ และมักจะมีพฤติกรรมการกู้ยืมที่ไม่ดี PACFL ของสหรัฐอเมริกา หรือ The President's Advisory Council on Financial Literacy (Hung, Parker & Yoong, 2009) ให้นิยามทักษะทางการเงิน หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะในการจัดการทรัพยากรทางการเงิน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะมีภาวะทางการเงินที่ดีตลอดชีวิต

OECD หรือ The Organization for Economic Cooperation and Development เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทหลักในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งเศรษฐกิจให้กับประเทศสมาชิก ในปัจจุบัน OECD ถือเป็นองค์การวิจัยที่มีคุณภาพที่สุดขององค์กรหนึ่งของโลก OECD เป็นองค์กรหนึ่งที่มีการริเริ่มนำแนวคิดทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) มาทำการศึกษาและสำรวจในกลุ่มประเทศสมาชิก เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์และประกอบการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง (Department of International Economic Affairs, 2012)

ธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทย ในปี พ.ศ. 2563 (Bank of Thailand, 2020) เพื่อศึกษาถึงระดับทักษะทางการเงินของคนไทยและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับทักษะทางการเงิน โดยใช้แนวทางการสำรวจของ OECD ซึ่งประกอบไปด้วยตัวชี้วัด 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำการสำรวจดังกล่าวคือ

1) เพื่อศึกษาและวัดระดับทักษะทางการเงินของคนไทย และความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน เพื่อเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ สำหรับใช้วางแผนทางและยุทธศาสตร์ในการเพิ่มทักษะทางการเงินให้เหมาะสมกับคนไทยและกลุ่มคนที่มีทักษะทางการเงินต่ำ และกำหนดนโยบายการให้ความรู้ทางการเงินและนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงิน

2) ศึกษาปัจจัยด้านสภาพภาพของบุคคลที่มีผลต่อทักษะทางการเงิน เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมทักษะทางการเงินที่จำเป็นและตรงจุด

3) ใช้ผลการสำรวจเป็นผลการศึกษาพื้นฐาน (Baseline) เพื่อเปรียบเทียบกับผลสำรวจการวัดทักษะทางการเงินกับต่างประเทศ และเพื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจในครั้งต่อไป รวมทั้งเพื่อพัฒนาวิธีการสำรวจให้เป็นเครื่องมือสำหรับการวัดทักษะทางการเงินต่อไป

โครงสร้างของการวัดทักษะทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ปรับแนวทางการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของ OECD มาเพื่อใช้สำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทย โดยโครงสร้างของคำถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน โดยมีข้อคำถาม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างคำถามการวัดระดับทักษะทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

ทักษะทางการเงิน (21 คะแนน)		
ความรู้ทางการเงิน (7 คะแนน)	พฤติกรรมทางการเงิน (9 คะแนน)	ทัศนคติทางการเงิน (5 คะแนน)
การหาร (ไม่คิดคะแนน)	1. ตัดสินใจทางการเงินและจัดสรรเงินก่อนใช้	1. มีชีวิตอยู่เพื่อวันนี้และไม่ได้คิดวางแผนเพื่ออนาคต
มูลค่าของเงินตามเวลา	2. เลือกวิธีการออมที่เหมาะสม	2. มีความสุขในการใช้เงินมากกว่าเก็บออมเพื่ออนาคต
คำนวณดอกเบี้ยเงินเชื่อ	3. ไตร่ตรองก่อนซื้อ	3. มีเงินต้องใช้จ่ายอย่างเต็มที่
คำนวณเงินต้นและดอกเบี้ยเงินฝาก	4. ชำระค่าใช้จ่ายตรงเวลา	เก็บออมเพื่ออนาคต
คำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น	5. ดูแลการเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด	
นิยามเงินเฟ้อ	6. ตั้งเป้าหมายระยะยาว	
ความเสี่ยงและผลตอบแทน	7. เปรียบเทียบข้อมูลก่อนการซื้อและศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เหมาะสมก่อนตัดสินใจ	
การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน	8. ไม่กู้เมื่อเงินไม่พอใช้	

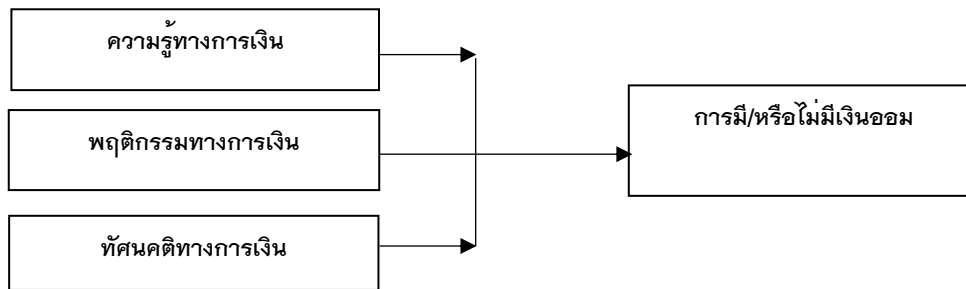
ที่มา: Thai peoples' Financial literacy survey 2020 (Bank of Thailand, 2020)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทย ตามกรอบของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2563 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง ทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 11,901 ครัวเรือน พบว่า คนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้นอยู่ที่ ร้อยละ 71.0 ซึ่งสูงขึ้น มากกว่าการสำรวจครั้งก่อนในปี 2561 (ร้อยละ 66.2) และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงินครั้งล่าสุดของ OECD ในปี 2563 (ร้อยละ 60.5) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของทักษะทางการเงิน ทั้ง 3 ด้าน พบว่า คนไทยมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน โดยความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 62.9 (ร้อยละ 55.7 ในปี 2561) ปรับตัวดีขึ้นในทุกหัวข้อ แต่ยังคงเร่งส่งเสริมหัวข้อที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ ได้แก่ การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน และมูลค่าเงินตามเวลา ด้านพฤติกรรมทางการเงิน อยู่ที่ร้อยละ 71.1 (ร้อยละ 67.8 ในปี 2561) โดยหัวข้อการบริหารจัดการเงินเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเงินไม่พอใช้มีคะแนนลดลง ซึ่งอาจจะสะท้อนผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านทัศนคติทางการเงิน อยู่ที่ร้อยละ 82.0 (ร้อยละ 78.0 ในปี 2561)

อีกทั้งงานวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา” ของ Inlakorn (2020) ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมทัศนคติทางการเงินของนิสิตนักศึกษา เนื่องจากทัศนคติทางการเงินที่ดีส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงิน และการส่งเสริมทัศนคติควรจะเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์โดยผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หน่วยงานของรัฐ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกฝังทัศนคติทางการเงินที่ดีให้กับเยาวชนด้วย และมีข้อเสนอแนะว่า หากมีการศึกษาทักษะทางการเงินของนิสิตนักศึกษาในหลาย ๆ สถาบันทั่วประเทศจะทำให้เห็นภาพรวมของระดับทักษะทางการเงินของนิสิตนักศึกษาไทย และจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมทักษะทางการเงินของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

สมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานที่ 1

H0: กลุ่มตัวอย่างที่มีและไม่มีเงินออม มีระดับของทักษะทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน

H1: กลุ่มตัวอย่างที่มีและไม่มีเงินออม มีระดับของทักษะทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 2

H0: แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย มีความเหมาะสมในการทำนายการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย

H1: แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย ไม่มีความเหมาะสมในการทำนายการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักศึกษาในสถาบันศึกษาของรัฐ ในประเทศไทย จำนวน 88,769 คน (Office of the Higher Education Commission, 2021)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาของ Peduzzi et al. (1996) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$N = 10 k / p$$

เมื่อ N คือ ขนาดตัวอย่างน้อยที่สุด
p คือ สัดส่วนตัวอย่างที่น้อยที่สุดในประชากร
k คือ ตัวแปรอิสระ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร และมีสัดส่วนตัวอย่างที่น้อยที่สุดในประชากร คือ ร้อยละ 25 ดังนั้น $k = 6$ ตัวแปร และ $p = .25$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } N &= 10 k / p \\ &= 10 * 6 / .25 \\ &= 240 \text{ คน} \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้นกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด เท่ากับ 240 คน โดยผลการตอบกลับแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่างตอบกลับทั้งสิ้น 300 คน โดยแบ่งเป็นนักศึกษาที่มีเงินออม จำนวน 212 คน (ร้อยละ 70.70) และนักศึกษาที่ไม่มีเงินออม จำนวน 88 คน (ร้อยละ 29.30)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ 1) ประวัติการออมเงิน 2) ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ภูมิภาคของมหาวิทยาลัยที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชา เพศ ชั้นปี รายได้ แหล่งที่มาของรายได้ ค่าใช้จ่าย เป็นต้น 3) ความรู้ทางการเงิน 4) พฤติกรรมทางการเงิน 5) ทักษะคิดทางการเงิน และ 6) ข้อเสนอแนะ (ข้อคำถามแบบปลายเปิด) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) ซึ่งได้ทำการส่งแบบสอบถามให้อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน หลังจากนั้น ได้นำไปทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทำงานทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ โดยใช้ สถิติ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.731 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 ซึ่งเป็นการรับรองว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำหนังสือขอเก็บข้อมูลไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และกองกิจการนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พร้อมทั้งประสานไปยังผู้ประสานงานกับกองกิจการนักศึกษา เครือข่ายอาจารย์มหาวิทยาลัยเพื่อส่งแบบสอบถามออนไลน์ ให้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ผ่านข้อความทางกลุ่มแอปพลิเคชันไลน์ (Line) และทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ของนักศึกษาและติดตามให้นักศึกษาตอบกลับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จะใช้สถิติพรรณนา และสถิติอนุมาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีเงินออม กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่มีเงินออม โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test

2) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออม ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดให้ 1 คือ การมีเงินออม และ 0 คือ การไม่มีเงินออม ส่วนตัวแปรอิสระที่พิจารณาในการศึกษานี้ ได้แก่ เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ซึ่งจะจัดอยู่ในรูปแบบอรรถประโยชน์ สามารถแสดงได้ดังนี้

$$Z = \beta_0 + \beta_1 \text{MALE} + \beta_2 \text{IN} + \beta_3 \text{AE} + \beta_4 \text{FI} + \beta_5 \text{Fb} + \beta_6 \text{Fa} + \varepsilon$$

เมื่อ Z คือ อรรถประโยชน์ของการมีเงินออม

$\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_6$ คือ สัมประสิทธิ์ที่แสดงอิทธิพลของตัวที่ i ที่มีต่อตัวแปรตาม

MALE คือ เพศ

IN คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

AE คือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

FI คือ ความรู้ทางการเงิน

Fb คือ พฤติกรรมทางการเงิน

Fa คือ ทัศนคติทางการเงิน

ε คือ ค่าความแตกต่างหรือความคลาดเคลื่อน

และนำฟังก์ชันอรรถประโยชน์ไปคำนวณหาความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่มีเงินออม ในรูปแบบความน่าจะเป็นดังสมการต่อไปนี้

$$P(y) = \frac{e^z}{1 + e^z}$$

เมื่อ P(y) คือ ความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่จะเลือกมีเงินออม

e คือ ค่าล็กอธรรมชาติมีค่าประมาณ 2.718

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเงินออม จำนวน 212 คน (ร้อยละ 70.7) ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 42) สาขาวิชาที่ศึกษา คือ สาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (ร้อยละ 51.7) เพศชาย (ร้อยละ 44) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท (ร้อยละ 57.7) แหล่งที่มาของรายได้ ส่วนใหญ่มาจากครอบครัว (ร้อยละ 56.3) และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท (ร้อยละ 52.7)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออม มีระดับทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีเงินออม มีคะแนนทักษะทางการเงินมากกว่า นักศึกษาที่ไม่มีเงินออม ในส่วนของด้านย่อย กลุ่มคนที่มีเงินออมมีคะแนนความรู้ทางการเงิน มากกว่า กลุ่มคนที่ไม่มีเงินออม ในส่วนของคะแนนพฤติกรรมทางการเงิน และคะแนนทัศนคติทางการเงิน ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเท่ากัน

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยใช้แบบจำลองโลจิสติกสองทางเลือก (Binary logit model) ผลการพัฒนาระบบจำลองพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีอิทธิพลต่อการยอมรับการมีเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($b = -0.657, p = 0.006$) รองลงมาคือ ความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการยอมรับการมีเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($b = -0.536, p = 0.008$) โดยทั้ง 2 ปัจจัย มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการมีเงินออม ผลการวิเคราะห์แบบจำลอง มีสมการดังนี้

$$Z = 1.896 - 0.173MALE - 0.657IN^{**} + 0.370Ae - 0.536FI^{**} - 0.208FB + 0.012Fa$$

เมื่อพิจารณาค่า Odd Ratio จากค่า EXP(B) พบว่า เมื่อนักศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้โอกาสที่นักศึกษาหรือบัณฑิตจะเลือกออมเงินลดลง เท่ากับ 0.518 เท่า และเมื่อนักศึกษามีความรู้ทางการเงินเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้มีการเลือกออมเงินลดลง เท่ากับ 0.585 เท่า

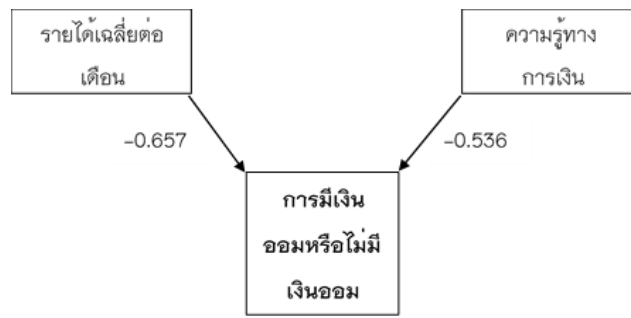
ตารางที่ 2 ตารางแสดงค่าสถิติของแบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาฯ

ตัวแปรอิสระ	Coefficient	S.E.	P-value	Exp(B)
Constant	1.896	1.125	0.092	6.661
เพศ	-0.173	0.363	0.634	0.841
รายได้ต่อเดือน	-0.657**	0.240	0.006	0.518
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.370	0.234	0.114	1.448
ความรู้ทางการเงิน	-0.536**	0.203	0.005	0.585
พฤติกรรมทางการเงิน	-0.280	0.256	0.275	0.756
ทัศนคติทางการเงิน	0.012	0.115	0.915	1.012
Method	Enter			
-2Loglikelihood	342.871			
Cox & Snell R Square	0.065			
Nagelkerke R Square	0.093			
Percentage Correct	70.7			
N	300			

* หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย มีความเหมาะสม โดยมีค่า Percentage Correct ที่ 70.7% และค่าของ Nagelkerke R Square ที่ 9.3% ผลการพัฒนาระบบจำลองการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมและไม่มีเงินออม ดังนี้

ภาพที่ 2 แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ จากการศึกษ พบว่า กลุ่มนักศึกษาที่มีเงินออม มีความรู้ทางการเงินในระดับที่สูงกว่า กลุ่มนักศึกษาที่ไม่มีเงินออม และพบว่ารายได้ต่อเดือนมีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Somparnpian (2013) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดจตุจักร และพบว่าพบว่ารายได้ต่อเดือนมีผลต่อพฤติกรรมการออม กล่าวคือเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น มีแนวโน้มด้านการออมมากขึ้น อีกทั้งงานวิจัยในครั้งนี ยังพบว่า รายได้ต่อเดือนและความรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับการมีเงินออมในทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Karunapen (2017), Somparnpian (2013), and Chonpitakwong (2019) ที่พบว่า รายได้ต่อเดือนและความรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับการมีเงินออมในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยออกมาในแนวทางนี้อาจมาจากการที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเงิน ในระดับปานกลาง และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท เมื่อนักศึกษามีความรู้ทางการเงินและมีรายได้เพิ่มขึ้น อาจจะมีการออมลดลง ทั้งนี้เนื่องจากมาจากนักศึกษาอาจมีการนำเงินไปใช้จ่ายหรือนำเงินไปลงทุนในตราสารทางการเงินอื่น ๆ มากขึ้น

สรุป

สรุปผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมทางการเงินระดับปานกลาง และมีทัศนคติทางการเงินระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินออม มีระดับทักษะทางการเงินแตกต่างกัน และ แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา มีความเหมาะสม โดยมีความแม่นยำในการทำนายการมีเงินออมของนักศึกษา ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 70.7 และปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ได้แก่ รายได้ต่อเดือน และความรู้ทางการเงิน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการเข้ามาส่งเสริมหรือให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการการเงินและการออมมากขึ้น โดยเฉพาะการเห็นความสำคัญของการออมเงิน และการเก็บออมเงินสำรองฉุกเฉิน หรือออมเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงินในอนาคตต่อไป

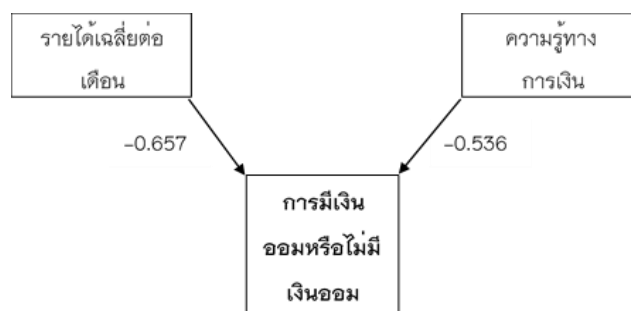
2. จากการศึกษาครั้งนี้ พฤติกรรมทางการเงิน มีผลต่อการออมเงินของนักศึกษาระดับปานกลาง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจเข้ามาช่วยส่งเสริมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น เช่น การคิดไตร่ตรองทุกครั้งก่อนซื้อสินค้าและบริการ การชำระค่าใช้จ่ายให้ตรงเวลารวมถึงการรู้จักการตั้งเป้าหมายทางการเงินในระยะยาว

3. ในการศึกษาในครั้งนี้ ประชากรเป็นกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจดำเนินการศึกษากับประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ข้าราชการ หรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือน หรือความแตกต่างในผลการวิจัย ต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย สร้างองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้ คือ การสร้างแบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งแบบจำลอง มีความแม่นยำในการทำนายการมีเงินออมของนักศึกษา ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 70.7 และปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน โดยมี โมเดลและสมการถดถอย ดังนี้

$$Y = 1.896 - 0.657 \text{ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน} - 0.536 \text{ ความรู้ทางการเงิน}$$

ภาพที่ 3 แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเทศไทย

References

- Annamaria, L. (2008). *Financial Literacy: An Essential Tool for Informed Consumer Choice?*.
http://www.dartmouth.edu/~alusardi/Papers/Literacy_ConsumerChoice.pdf.
- Bank of Thailand. (2020). *Thai Peoples' Financial literacy survey 2020*. <https://www.1213.or.th/th/flsurveyreport/2563ThaiFLsurvey.pdf>
- Chonpitakwong, B. (2019). *Financial and Saving Behavior of People in Khonkaen*. Thammasat University.
- Department of International Economic Affairs, Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand. (2012). *History and Development of OECD*. <https://www.mfa.go.th/th/content/5d5bcc2715e39c306000a354?cate=5d5bcb4e15e39c3060006872>
- Hung, A., Parker, A.M., & Yoong, J.K. (2009). *Defining and Measuring Financial Literacy*. RAND Corporation. https://www.rand.org/pubs/working_papers/WR708.html.
- Inlakorn, S (2020). An Analyais of Financial Literacy of the Students at Kasetsart University Sri Racha Campus. *Interdisciplinary Sripatum Chonburi Journal*, 6(2), 78–90.
- Karunapen, S. (2017). *Factors Affecting Savings Level and Savings Behaviour of Gen Y* [Master's Thesis, Thammasat University].
- Lusardi, A. (2008). *Financial Literacy: An Essential Tool for Informed Consumer Choice?* (Working Paper). Dartmouth College.
- Mahdzan, N. S., & Tabiani, S. (2013). The Impact of Financial Literacy on Individual Saving: An Exploratory Study in the Malaysian Context. *Transformations in Business and Economics*, 12(1/28), 41–55.
- Office of the Higher Education Commission. (2021). *Thailand Public University Students*. https://info.mhesi.go.th/homestat_std.php
- Office of Insurance Commission, Bank of Thailand. (2020). *Saving*. <https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx>
- Peduzzi, P., Concato, J., Kember, E., Holford, T.R., & Feinstein, A.R., (1996). A Simulation Study of the Number of Events per Variable in Logistic Regression Analysis. *J. Clin. Epidemiol.* 49, 1373–1379.
- Sompampian, K. (2013). *Saving Behavior and Factors Affecting Savings of Outside Workers System in Chatuchak Market*[Master's Thesis, Srinakharinwirot University].